

1950 SONRASI ERZİNCAN'DA EĞİTİM

Bülent ARI

Mustafa Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, bulentari01@gmail.com

Mustafa Burak TOP

Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf
Eğitimi Anabilim Dalı, mburaktop@gmail.com

Makale Geliş Tarihi: 18.06.2017 Makale Kabul Tarihi: 27.09.2017

Özet

Eğitim, bir milletin kültürünün geleceğe aktarılmasını, aynı zamanda o toplumun bireylerinin çağdaş değerlere ve becerilere ulaşmasını sağlayan bir süreçtir. Eğitim, bireylerin kişisel ve mesleki gelişimlerinde önemli rol oynadığı için bir ülkenin gelişmişlik düzeyini belirleyen birçok faktörle ilişkilidir. Bu bağlamda bir ülkenin eğitim politikaları ve vatandaşlarına sunduğu eğitim hizmetleri oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı okur-yazar oranı, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kapsamında yıllara göre okul sayısı, öğrenci sayısı, öğretmen sayısı, öğretmen başına düşen ortalama öğrenci sayısı gibi nicel veriler ile 1950 yılı sonrasında Erzincan'daki eğitimin değişimini incelemektir. Çalışma betimsel bir araştırma olup veri toplama tekniği olarak belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda Erzincan'da örgün eğitimin her kademesinde okul, öğrenci, öğretmen sayısının arttığı görülmektedir. Bununla birlikte son yıllarda öğretmen başına düşen ortalama öğrenci sayısında azalma olmuştur. Bu ortalamalar Türkiye ortalamasının altında yer almaktadır. Elde edilen verilerde 2006 yılında Erzincan Üniversitesi'nin kurulması ile yükseköğretim düzeyindeki öğrenci ve öğretim elemanı sayısında önemli bir artış olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Erzincan, Erzincan'da eğitim.

EDUCATION IN ERZİNCAN AFTER 1950

Abstract

Education is a period that helps a nation transfer its culture to the future and helps individuals of that society gain contemporary values and skills. Since education has a great importance in personal and occupational development of an individual, it is related to several factors determining development level of a country. In this context, educational policy of a country and educational services it offers its citizens are pretty important. In this study it was aimed to analyse the change of education in Erzincan after 1950 via quantitative data such as the rate of literate people, the number of schools, the number of students, the number of teachers and the average

1950 Sonrası Erzincan'da Eğitim
number of students per teacher. This is a descriptive study which employed documentary research as data collection technique. As a result of the research, it was observed that the number of schools, the number of students and the number of teachers have increased at all education levels in Erzincan. However, the average number of students per teacher has decreased in recent years. This average is below overall average of Turkey. The data obtained show that the number of students and instructors at higher education level has increased significantly since 2006 when Erzincan University was founded.

Key Words: Education, Erzincan, Education in Erzincan.

Giriş

İnsanın doğasında var olan üreticilik ve yaratıcılık her toplumda bir sosyokültürel sistemin oluşmasına kaynaklık etmektedir. Oluşan bu sosyokültürel ortamlardaki ürünler o topluma ait değerler olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlar bu şekilde çeşitli düzeylerde topluluk oluşturarak kültürlenme süreçlerini devam ettirmişlerdir. Bu bağlamda kültür, toplum tarafından üretilen ve kullanılan bir değerler sistemidir. Toplumun ürettiği olduğu bu kültürel değerlerin yeni kuşaklara aktarılması olayı ise eğitimidir. Eğitim, toplum yaşamının kurallara göre ve düzenli olarak sürdürülebilmesi için oluşturulmuş olan toplumsal bir kurumdur. Eğitimin toplumsal düzeni oluşturmadaki rolü düşünüldüğünde, eğitim değişime açık ve gelişmeyi sağlayan toplumların başvuracağı kurumların başında gelmektedir (Aslan, 2001: 24-28). Toplumsal değişme kavramı içinde eğitimin iki işlevi vardır. Bunlardan biri eğitimin mevcut kültürü korumasıdır. Diğerisi ise toplumsal değişmeyi gerçekleştirebilecek bireyleri yetiştirmektir (Sağ, 2003: 14). Toplumsal gelişmenin ve kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi için ihtiyaç duyulan insanların yetiştirilebilmesi, toplumdaki bireylere verilen eğitim ile yakından ilişkilidir. Toplumsal gelişmenin ve toplumsal gelişimin gerçekleşmesinde eğitimi bir araç olarak görenlerin yanında eğitimi toplumsal değişimin başlatıcısı olarak düşünenler de vardır. Her iki düşüncede de toplumsal, ekonomik, kültürel vb. alanlardaki gelişmede ve kalkınmada eğitimin önemli bir rolü olduğu kabul edilmektedir (Dinçer, 2003: 102-109).

Eğitimin bu anlamda kültürel değerlerin korunması ve aktarılmasında, toplumsal düzenin sağlanmasında, milli ve evrensel değerlerin kazanılmasında ve toplumdaki bireylerin gelişimleri ile toplumsal gelişme için önemli bir rol oynamaktadır.

Günümüzde daha fazla bilgiye daha kolay ulaşmak mümkündür. Bilginin yoğun ve karmaşık hale gelmesi bilgiyi kullanacak kişilere sınırlılık getirmektedir. Okul, bu süreçte bireylerin daha bilinçli ve seçici olmalarını sağlayarak onların bilgiye ulaşmalarını daha sistemli hale getirebilmektedir (Balay, 2004: 69). Okul sayısının yetersiz olması mevcut okullardaki sınıfların kalabalık olmasına neden olmaktadır. Bu durum ise eğitimin niteliği ile ilgili bazı sorunlara yol açmaktadır (Öğülmüş ve Özdemir, 1995). Başar (1998), kalabalık olmayan sınıfların öğretmene ek zaman

Bülent ARI, Mustafa Burak TOP

kullanma, az kaynakla yetinebilme, her öğrenciye daha fazla zaman ayırabilme, öğrenci gelişimini kolay izleyebilme, sınıfı daha etkili yönetebilme, etkin öğrenmeyi kolaylaştırabilme fırsatları vereceğini ifade etmiştir. Bundan dolayı sınıflardaki öğrenci sayısının 30'dan az olmasının öğretmenlerin daha kaliteli eğitim verebilmelerine ve öğrencilerin daha başarılı olabilmelerine yardımcı olacağını belirtmiştir (Uludağ ve Odacı, 2002:).Yaman (2006), kalabalık sınıflarda etkili ve verimli iletişim düzeyinin düşük olduğunu ifade etmiştir.

Bu araştırmada okur-yazar oranı, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kapsamında yıllara göre okul sayısı, öğrenci sayısı, öğretmen sayısı, öğretmen başına düşen ortalama öğrenci sayısı gibi nicel veriler ile 1950 yılı sonrasında Erzincan'daki eğitimin değişiminin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma betimsel bir araştırmadır. Betimsel araştırmalar var olan bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlamaya yönelik çalışmaları kapsamaktadır (Büyükoztürk vd., 2013: 22). Veri toplama tekniği olarak belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Var olan kayıt ve belgeleri inceleyerek veri toplamaya belgesel tarama denilmektedir. Belgesel tarama, bir amaca yönelik olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini içermektedir (Karasar, 2007: 183). Belgesel tarama sürecinde, konuya ilişkin belgelerin bulunması, incelenmesi ve belli sonuçları açığa çıkaracak bir senteze ulaşabilmek için gerekli düzenlemenin yapılması gerekmektedir (Karasar, 2007: 188). Kaynak olarak kullanılan belgelerde herhangi bir değişikliğin söz konusu olmaması ve bunun sonucunda veri toplama işleminde güvenilirliğin yüksek olması, belgesel tarama tekniğinin en güçlü yanlarından biri olarak kabul edilmektedir (Karasar, 2007: 197).

Araştırmada 1950 sonrasında Erzincan'da ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kapsamında okul, öğrenci, öğretmen, öğretmen başına düşen ortalama öğrenci sayısı ile okur yazar oranındaki değişim incelenmiştir. Bu amaçla "1967 Erzincan İl Yıllığı", "1973 Erzincan İl Yıllığı", "1990 Erzincan İl Yıllığı" ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından hazırlanan "Seçilmiş Göstergelerle Erzincan 2013" eserleri incelenmiştir. Kaynaklardan elde edilen veriler değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Bulgular

Yapılan araştırmada Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra çok düşük seviyelerde olan okuryazar oranlarının ilerleyen yıllarda hızlı bir şekilde arttığı görülmektedir. 1935 yılında Erzincan'da toplam nüfusun % 19.48'i okuryazar durumunda bulunmaktaydı. 1960 yılında bu oranın % 44.16, 1965 yılında % 45.43, 1970 yılında ise % 46 olduğu görülmektedir (1973 Erzincan İl Yıllığı: 58). "1967 Erzincan İl Yıllığı" ndaki bilgiler incelendiğinde ise bu yıllarda Türkiye'de okur yazar oranının % 48.1 olduğu görülürken bu oranın Erzincan'da %32.4 olduğu belirtilmiştir (1967 Erzincan İl Yıllığı: 175).

1950 Sonrası Erzincan'da Eğitim

1973 Erzincan İl Yıllığı'nda yer alan bilgiler doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonraki yıllarda Erzincan ilinde okuryazar oranının büyük bir kısmını erkek nüfusun oluşturduğu görülmektedir. 1935 yılında Erzincan'da 6 yaş üzeri erkek nüfus 58.974 iken okuma yazma bilenlerin sayısı 12.692 dir. 66.776 olan kadın nüfusunda okuryazar sayısının ise 3000 olduğu belirtilmiştir. 1970 yılında ise 108.700 olan erkek nüfus içindeki okuryazar sayısı 69.730 iken 114.030 olan kadın nüfus içerisinde okuryazar olan birey sayısının 32.020 olduğu görülmektedir. Bu süreçte özellikle kadın nüfusu içindeki okuryazar olanların oranında önemli bir artış olduğu görülmektedir. 1990 Erzincan İl Yıllığı'nda (s: 146) ise Erzincan'da okuma yazma oranının 1990 yılında ise %87 yükseldiği belirtilmiştir.

Türkiye genelinde 15 yaş üzeri okur yazarı oranı 1980'lerde %65lerde iken bu oran 2000 yılında %89'a yaklaşmıştır. 2000 yılından sonra okur yazar oranında hızlı bir yükseliş meydana gelmiştir. 15 yaş altı dahil edildiğinde okur yazar oranının daha yüksek olduğu bilinmektedir (Kuş ve Mery, 2011).

Tablo 1: 1935-2014 Yılları Arasında Erzincan'daki Okul Sayıları

	Okul Öncesi	İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim
1935		43	1	
1945		173	1	
1950		273	3	1
1960		294	6	4
1970		434	12	5
1990		518	37	21
2010	116	163		53
2014	110	124	74	57

1935 yılında Erzincan'da 43 ilkokul, 1 ortaokul olmak üzere 44 okul bulunduğu görülmektedir. Bu sayı ilerleyen yıllarda hızlı bir şekilde artmıştır. 1950 yılı verilerinde ilk olarak bir ortaöğretim kurumu açılmış olduğu görülmektedir. 1990 yılında lise sayısı 21, ortaokul sayısı 37 ve ilkokul sayısının 518 olmak üzere toplamda 576'ya ulaştığı görülmektedir. 2010 yılında ilköğretim okulu sayısı 163 iken 2014 yılında 124 ilkokul, 74 ortaokul olduğu görülmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarında mevcut olmayan okul öncesi eğitim kurumlarının sayısında son yıllarda önemli bir artış gösterdiği görülmektedir.

16.08.1997 tarihinde ilköğretimin kesintisiz sekiz yıla çıkarılması zorunlu hale getirilmiştir (Erçelebi, 2000: 91-97). Bu kanun ile birlikte ilkokul ve ortaokul ayrımı ortadan kalkarak 8 yıllık ilköğretim okullarında ilköğretim eğitimi verilmiştir. Bu uygulama 15 sene sürmüştür. 30.03. 2012 tarihinde "İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur." "İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir." Maddesinin de bulunduğu kanun ile 4+4+4 eğitim sistemi esas alınmıştır (Memişoğlu, 2013: 16).. Bu eğitim sistemi ile ilköğretim eğitimi yeniden

Bülent ARI, Mustafa Burak TOP

ilkokul ve ortaokul şeklinde düzenlenmiştir. Bundan dolayı 2010 yılına ait verilerde ilköğretim okullarına yönelik sayısal verilere yer verilmiştir.

Tablo 2: 1935-2014 Yılları Arasında Erzincan'daki Öğrenci Sayıları

	Okul Öncesi	İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim
1935		9840	591	
1945		26920	1294	
1950		41138	1211	52
1960		48178	4445	2174
1970		127565	9008	3874
1990		34414	11841	6091
2010	2901	29142		14701
2014	3051	12947	13862	16420

1935 yılı sonrasında Erzincan'daki nüfus artışına paralel olarak okul sayılarında da artış olduğu görülmektedir. 1935 yılında 10.431 olan öğrenci sayısı 1950 yılında 42.401'e ulaşmıştır. 1950 yılı sonrasında orta öğretimde okuyan öğrenci sayısında da hızlı bir artış olduğu görülmektedir. 2014 yılı itibari ile Erzincan'daki öğrenci sayısının 46.820 olduğu saptanmıştır.

Tablo 3: 1935-2014 Yılları Arasında Erzincan'daki Öğretmen Sayıları

	Okul Öncesi	İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim
1935		264	30	
1945		866	44	
1950		840	61	7
1960		2305	247	81
1970		2349	438	226
1990		1566	233	468
2010	143	1806		832
2014	197	927	1003	1031

1935 yılında Erzincan'da 294 öğretmenin görev yaptığı belirlenmiştir. Bu sayının ilerleyen yıllarda arttığı ve bu artışın en fazla 1950 ile 1960 yılları arasında olduğu görülmektedir. 2014 yılındaki verilerde ise 2014 yılında Erzincan'da okul öncesi kurumlarında 197, ilköğretimde 927, ortaokulda 1003, ortaöğretimde 1031 öğretmenin görev yaptığı görülmektedir.

Tablo 4: 1935-2014 Yılları Arasında Erzincan'da Öğretim Düzeylerine Göre Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları

	Okul Öncesi	İlkokul	Ortaokul	Orta öğretim
1935		37.3	19.7	
1945		31.1	29.4	
1950		49	19.9	7.4
1960		20.9	18	26.9
1970		54.3	20.6	17.1
1990		22	50.9	13
2010	20.2	16.1		17.7
2014	15.4	14	13.9	16

Elde edilen verilerde 1935 yılında Erzincan'da ilköğretim düzeyinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısının 37.3, ortaokulda ise 19.7 olduğu görülmektedir. İlköğretim düzeyinde bu oran 1970 yılında 54.3' e kadar çıkarken daha sonraki yıllarda azalmıştır. 2014 yılında ise bu oran 14'e kadar düşmüştür. Ortaokulda öğretmen başına düşen öğrenci sayısının en fazla olduğu yıl 1990 (50.9) olmuştur. Bu oran 2014 yılında 13.9'a kadar düşmüştür. Ortaöğretimde ise öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 1960 yılında 26.9 iken bu oranın 2014 yılında 16 olduğu belirtilmiştir.

Tablo 5: 2008-2013 yılları arasında Türkiye, Erzincan ve Erzincan Çevresindeki (Erzincan, Erzurum, Bayburt) Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Öğrenci Sayıları

	Öğretim Yılı	Mezun	Okuyan	Yeni Kayıtlı
Türkiye	2008-2009	409.023	2.757.828	807.400
	2012-2013	573.434	4.676.566	887.104
Erzincan, Erzurum, Bayburt	2008-2009	8.556	38.806	13.210
	2012-2013	10.833	80.348	28.252
Erzincan	2008-2009	1.508	6.645	2.720
	2012-2013	2.309	15.104	4.721

1990 Erzincan İl Yılığında 1989 yılında Erzincan Eğitim Yüksek Okulu'nda 760, Erzincan Meslek Yüksekokulu'nda 502 ve Hukuk Fakültesi'nde 25 olmak üzere toplamda 1287 öğrencinin yükseköğrenimine devam ettiği belirtilmiştir. Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi 2008 yılında Erzincan'da okuyan ve yeni kayıtlı olmak üzere toplam 9365 öğrencinin yükseköğreniminde (ön lisans ve lisans) devam ettiği görülmektedir. Bu sayı bölgede Erzincan, Erzurum ve Bayburt illerinde 52.006 olarak belirlenmiştir. 2013 yılında ise Erzincan'da okuyan ve yeni kayıtlı öğrenci sayısı 19825 olduğu görülmektedir. Erzincan'da yükseköğrenimine (ön lisans ve lisans) devam eden öğrencilerin 2008 ile 2013 yılları arasındaki artış oranının bölge illerdeki

Bülent ARI, Mustafa Burak TOP

(Erzincan, Bayburt, Erzurum) ve Türkiye'deki artış oranından daha fazla olduğu görülmektedir. Bu yıllar arasındaki öğrenci sayısındaki artışın nedeninin 2006 yılında Erzincan Üniversitesi'nin kurulması olduğu söylenebilir.

Tablo 6: 2008-2013 yılları arasında Türkiye, Erzincan ve Erzincan Çevresindeki Öğretim Elemanı Sayısı Sayıları

		Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Diğer Öğretim Elemanları	Toplam
Türkiye	2008-2009	13.662	7.360	18.538	60.944	100.504
	2012-2013	17.807	10.962	27.385	74.499	130.653
Erzincan, Erzurum, Bayburt	2008-2009	295	278	633	1.378	2.584
	2012-2013	416	314	857	1.838	3.425
Erzincan	2008-2009	6	7	79	161	253
	2012-2013	13	28	173	393	607

1990 Erzincan İl Yıllığı'nda 1989 yılında Erzincan Eğitim Yüksekokulu'nda 22, Erzincan Meslek Yüksekokulu'nda 22 öğretim elemanının olduğu ifade edilmiştir. Yukarıdaki tabloda ise 2008 yılında Erzincan'da 253 öğretim elemanının görev yaptığı belirtilmiştir. 2013 yılında ise 13'ü prof., 28'i doçent, 173'ü yardımcı doçent ve 393'ü diğer öğretim elemanları olmak üzere toplam 607 öğretim elemanının görev yaptığı belirlenmiştir. Bu 5 yıllık dönemde Erzincan'da görev yapan öğretim elemanı sayısındaki artış oranı % 139' dur. Bu oran bölgedeki (Erzincan, Bayburt, Erzurum) ve Türkiye'deki artış oranından yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuç

1935-1990 yılları arasında Erzincan'da ortaokul ve lise düzeyindeki öğrenci sayısı artmıştır. İlkokul düzeyinde ise 1970-1990 yılları arasındaki öğrenci sayısında azalma olduğu görülmektedir. Türkiye'de 1950 yılında ortaokul düzeyindeki öğrenci sayısı 68.187 iken 1960 yılında bu sayı 291.266 olmuştur (Adem, 1981). Bu sayı Erzincan'da ise 1211'den 4445'e çıkmıştır. Bu dönemde Erzincan'da ortaokul düzeyindeki artış oranının Türkiye'deki ortaokul düzeyindeki öğrenci sayılarındaki artış oranı ile benzer olduğu görülmektedir. Türkiye'de lise düzeyindeki öğrenci sayısı 1950 ile 1960 yılları arasında 22.169'dan 75.632'ye çıkmıştır (Adem, 1981). Bu yıllarda Erzincan'da lise düzeyindeki öğrenci sayısında 52'den 2174'e yükselmiştir.

1950 Sonrası Erzincan'da Eğitim

1945 yılında Erzincan'da henüz lise bulunmaması ve bu tarihten sonra liselerin açılması bu durumda etkili olmuştur. Erzincan'da ortaöğretimin 1950 yılından itibaren yaygınlaşmaya başladığını söylemek mümkündür.

1935 yılından sonra Erzincan'da 1990-2010 yılları arasında ilköğretim sayısında, 2014 yılında ise 2010 yılındaki verilere göre okul öncesi düzeyindeki okul sayısında azalma görülmüştür. Bunun dışında diğer okul türlerinde ilerleyen yıllarda okul sayısının arttığı görülmektedir. Okul öncesi dönemdeki öğretmen sayısı son yıllarda artmaktadır. İlköğretim düzeyinde 1950 yılında 1945 yılındaki verilere göre okul sayısı artmasına rağmen öğretmen sayısının azaldığı görülmektedir. Bunun dışında diğer düzeylerdeki öğretmen sayısı okul sayısına paralel olarak artmaya devam etmiştir.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı eğitimin niteliği bakımından büyük önem taşımaktadır. Yaman (2009), yaptığı çalışmada sınıf büyüklüğü 41-50 arası olan öğretmenlerin, sınıf büyüklüğü 20-30 arası olan öğretmenlere göre dersin içeriğini tam olarak vermekte güçlük çektikleri, ders konuları ile ilgili yeterli örnekler veremedikleri ve eğitim teknolojilerini yeterince kullanamadıkları sonucuna ulaşmıştır. Türkçe Dersi Öğretim Programı (2009)'ndaki etkinliklerin uygulanmasında ve öğrencilere gerekli dönütlerin verilmesinde sınıfların kalabalık olmasının öğretimi olumsuz yönde etkilediğini ifade etmiştir. Yılmaz ve Altinkurt (2011) yaptıkları çalışmada kalabalık sınıfların öğretmen adaylarının belirledikleri en önemli sorunlardan biri olduğu sonucuna ulaşmıştır. Erzincan'da yıllara göre öğretmen başına düşen öğrenci sayısında düzenli bir artış ya da düşüş söz konusu değildir. Ancak 2014 yılındaki verilerde her okul düzeyinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısının oldukça düşük olduğu görülmektedir. Bu durum daha verimli ve etkili bir eğitim gerçekleştirilmesine olanak sağlayabilecek bir durumdur.

Yükseköğretim kurumunda ise 2006 yılında Erzincan Üniversitesi'nin kurulması ile Erzincan'da görev yapan öğretim elemanı sayısında ve Erzincan'da eğitim alan öğrenci sayısında önemli bir artış olduğu görülmektedir.

Kaynakça

Adem, M. (1981). Cumhuriyet Dönemi Eğitiminde Sayısal Gelişmeler. *Eğitim ve Bilim*. 12-20.

Aslan, A. K. (2001). Eğitimin Toplumsal Temelleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 16-30.

Balay, R. (2004). "Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 61-82.

Büyükköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara. Pegem Akademi.

Cumhuriyetin 50. Yılında Erzincan 1973 İl Yıllığı. Ayyıldız Matbaası. Ankara.

Bülent ARI, Mustafa Burak TOP

Dinçer, M. (2003). "Eğitimin Toplumsal Değişme Sürecindeki Gücü", *Ege Eğitim Dergisi*, 3 (1), 102-112.

Erçelebi, H. (2000). Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitimin İçinin Doldurulması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 91-97.

Erzincan İl Yıllığı 1967. Ayyıldız Matbaası. Ankara.

Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara. Nobel Yayın Dağıtım.

Kara, M. (Komisyon Başkanı). *Erzincan '90*. Aydoğdu Ofset Matbaacılık. Ankara.

Memişoğlu, S.P. ve İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu Eğitimde 4+4+4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (2), 14-25.

Öğülmüş, S. ve Özdemir, S. (1995). Sınıf ve Okul Büyüklüğünün Öğrenciler Üzerindeki Etkisi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, Sayı: 2.

Sağ, V. (2003). Toplumsal Değişim ve Eğitim Üzerine. *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 27(1), 11-25.

TÜİK (2014). *Seçilmiş Göstergelerle Erzincan 2013*. Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası. Ankara.

Uludağ, Z. ve Odacı, H. (2002). Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekan. *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı 153-154.

Yaman, E. (2006) Eğitim Sorunlarından Bir Boyut: Büyük Sınıflar ve Sınıf Yönetimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(3), 261– 274.

Yaman, H. (2009). İlköğretim Türkçe Dersi Programı'nın Kalabalık Sınıflarda Uygulanabilirliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9 (1), 329-359

Yılmaz, K. ve Altinkurt, Y. (2011). Öğretmen Adaylarının Türk Eğitim Sisteminin Sorunlarına İlişkin Görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 942– 973.

Extended Abstract

Education is a process which helps a nation's culture be transferred to the future in addition to helping individuals in the society obtain contemporary values and skills. Keeping and transferring cultural values, providing social order, gaining national and universal values, and contributing personal development of individuals in a society are possible with education provided to the individuals. Education is related to various factors identifying development level of a country since it plays a crucial role in personal and professional development of individuals. In this regard, educational policies of a country and educational services it presents to its citizens are highly important. Physical opportunities as well as educational policies and educational programmes have important roles in educational services' achieving

1950 Sonrası Erzincan'da Eğitim

their goals. School, classrooms, student-teacher ratio and other physical opportunities in educational institutions are effective elements to achieve expected goals in education successfully. Aim of the study was to analyze change of education in Erzincan after 1950 with quantitative data such as rate of literate people, number of schools providing primary, secondary and higher education by years, number of students, number of teachers and student-teacher ratio.

The study was descriptive, and documentary survey technique was applied as data collection instrument. "1967 Erzincan Province Annual", "1990 Erzincan Province Annual" and "Erzincan 2013 with Selected Indicators" prepared by Turkish Statistical Institute were analysed. The data obtained from the sources were evaluated and interpreted.

The findings of the research showed that while 19.48% of total population of Erzincan was literate in 1935, the rate rose to 44.16% in 1960 and to 87% in 1990.

When number of schools were investigated in the sources, it was found that there were 44 schools, 43 of which were primary school and one of which was secondary school in Erzincan in 1935. Number of primary schools was 163 in 2010 whereas there were 124 primary schools and 74 secondary schools in 2014. It was seen that the first secondary school existed in 1950 annual data. This number reached 21 in 1990, and 57 in 2014.

Number of students in Erzincan increased in accordance with number of schools after 1935. While number of students was 10.431 in 1935, it became 42.401 in 1950. Furthermore, there was a heavy increase in number of students studying at secondary schools after 1950. It was found out that number of students in Erzincan by 2014 was 46.820.

The data obtained showed that there were 294 teachers on duty in 1935. However, there were 197 teachers in pre-school institutions, 927 teachers in primary schools, 1003 teachers in secondary schools and 1031 teachers in high schools in 2014. The highest rise in rate of increase in number of teachers was between 1950 and 1960.

It was revealed that student-teacher ratio on primary education level in Erzincan in 1935 was 37.3, and it was 19.7 on secondary education level. Although this rate reached 54.3 on primary education level in 1970, it decreased in the following years. This rate dropped to 14 in 2014. The highest student-teacher ratio on secondary education level was in 1990 (50.9). This rate decreased to 13.9 in 2014. While student-teacher ratio on high school level was 26.9 in 1960, this rate became 16 in 2014.

It was reported in 1990 Erzincan Province Annual that 1287 students, 760 of whom were in Erzincan Education College, 502 of whom were in Erzincan Vocational College and 25 of whom were in Faculty of Law, studied on higher education level in 1989. On the other hand, number of students studying and newly matriculated was

Bülent ARI, Mustafa Burak TOP

19825 in 2013. It was concluded that the rate of increase in number of students studying on higher education level (short cycle and first cycle) in Erzincan between 2008 and 2013 was higher than the rate in the provinces of the region (Erzincan, Bayburt, Erzurum) and in Turkey.

As a result of the study, it was found that number of schools, students and teachers went up in every levels of formal education. However, there has been a decrease in student-teacher ratio in recent years. The average is below Turkey average. The data collected showed that number of students and teachers on higher education level rose dramatically following foundation of Erzincan University in 2006.

Consequently, it was revealed that while number of students on secondary or high school levels and number of schools showed an increase by years, number of students on primary education level decreased after 1970. On the other hand, student-teacher ratio has gone down on all educational levels in recent years. This can be regarded as a good improvement. The data collected showed that number of students and teachers on higher education level rose dramatically following foundation of Erzincan University in 2006, and this increase was more than rate of increase in the region (Erzincan, Bayburt, Erzurum) and in Turkey.